

Kronika obce Kladruby nad Labem 2023

Adresa Obecního úřadu:

Kladruby nad Labem 110

535 01 Přelouč

<https://kladrubynadlabem.cz>

Úřední hodiny: Po: 8.00 – 12.00 13.00 – 17.00

St: 8.00 – 12.00 13.00 – 17.00

Obec vydává periodikum Kladrubské noviny s nepravidelnou periodicitou.

Zastupitelstvo obce:

Starostka: Věra Vnenčáková

Místostarostka: Jana Kulhánková

Zastupitelé: Ján Baláž

Václav Čermák, ml.

Ing. Lenka Gotthardová, CSc.

Milan Hubený, ml.

Lucie Kocmanová

Mgr. Jan Krátký

Marcela Samšiňáková

Ing. Libor Velčovský

Marcela Ženatá

Finanční výbor: Marcela Ženatá

Ing. Lenka Gotthardová, CSc.

Marcela Samšiňáková

Kontrolní výbor: Václav Čermák, ml.

Jan Baláž

Ing. Libor Velčovský

Kulturně-sportovní výbor: Lucie Kocmanová

Milan Hubený, ml.

Mgr. Jan Krátký

Marcela Samšiňáková

Marcela Ženatá

Administrativní pracovnice: Aneta Smolíková

Významné události v ČR a v zahraničí v roce 2023

ČR

- 1. ledna** si Česká i Slovenská republika připomněly, že 1. ledna 1993 nabyly samostatnosti jako nástupnické státy Československa.
- 9. ledna** Městský soud v Praze osvobodil bývalého premiéra Andreje Babiše a jeho bývalou spolupracovnici Janu Nagyovou v kauze Čapí hnízdo.
- 14. ledna** do rozhodujícího boje o úřad prezidenta postoupili Andrej Babiš a Petr Pavel. Volby se zúčastnilo rekordních 68% voličů.
- 16. ledna** začala u příležitosti 30. výročí vzniku České republiky v katedrále sv. Víta výstava korunovačních klenotů. Trvala do 21. ledna.
- 20. ledna** prezident Miloš Zeman prominul manželce expremiéra Petra Nečase Janě Nečasové zbytek zkušební doby jejího pětiletého podmínečného trestu, uděleného za zneužití Vojenského zpravodajství.
- 28. ledna** byl Petr Pavel zvolen prezidentem České republiky. Hlas mu odevzdalo přes 3,3 milionů voličů.
- 8. února** – Andrej Babiš po prohraných volbách zůstává nadále poslancem i předsedou hnutí ANO.
- 8. února** tisíce lidí od rána čekaly před pobočkami České národní banky, aby získaly speciální tisícikorunu s přetiskem k třicátému výročí rozdělení měny.
- 13. února** navštívil zvolený prezident Petr Pavel v Lánech končícího prezidenta Miloše Zemana.
- 16. února** si Praha zvolila po 145 dnech nového primátora a radu. Primátorem se stal Bohuslav Svoboda.
- 22. února** se premiér Petr Fiala a zástupci 8 zemí východního křídla Severoatlantické aliance sešli ve Varšavě s americkým prezidentem Joem Bidenem. Jednali o podpoře Ukrajině.
- 1. března** získala snowboardistka Eva Adamczyková druhý titul mistryně světa.
- 4. března** se v Pražské svatovítské katedrále konalo rozloučení s režisérem Jurajem Jakubiskem.
- 4. března** získal film Il Boemo o skladateli Josefu Myslivečkovi šest Českých lvů. Nejlepším seriálem se staly Devadesátky.
- 9. března** Petr Pavel vystřídal Miloše Zemana a složil ve Vladislavském sále slavnostní slib.
- 10. března** jmenoval prezident Petr Pavel ministrem životního prostředí lidovce Petra Hladíka.

- 13. března** nový prezident Petr Pavel uskutečnil první zahraniční cestu, a to na Slovensko, kde se sešel s prezidentkou Zuzanou Čaputovou.
- 15. dubna** ceny Anděl za rok 2022 získal Miroslav Žbirka, který před pěti měsíci zemřel. Do síně slávy byl uveden Zdeněk Svěrák.
- 17. dubna** získal Miloš Doležal cenu Magnesii Literu za knihu Jana bude brzy sbírat lipový květ, za prózu Viktor Špaček za knihu Čistý, skromný život a za poezii Petr Hruška: Spatřil jsem svou tvář. Literu za knihu pro děti získala Jana Šrámková za Fánek hvězdoplavec.
- 17. dubna** bývalý místopředseda fotbalové asociace Roman Berbr stanul u okresního soudu za ovlivňování zápasů a zpronevěru.
- 27. dubna** Městský soud v Praze uložil trest bývalému šéfovi českého fotbalu Miroslavu Peltovi. Za zmanipulování dotací dostal šest let vězení, peněžitý trest pět milionů korun a pětiletý zákaz činnosti ve statutárních orgánech spolků.
- 28. dubna** prezident Petr Pavel společně se slovenskou prezidentkou Zuzanou Čaputovou navštívili Kyjev a setkali se s prezidentem Volodymyrem Zelenským.
- 4. května** zahynulo osm lidí v noci při požáru obytných stavebních buněk v Brně.
- 6. května** byl ve Velké Británii korunován nový panovník, král Karel III. Korunovace se zúčastnil i český prezident Petr Pavel.
- 11. května** vláda představila tzv. ozdravný balíček, neboli soubor opatření, která mají pomoci dostat prohlubující se schodek veřejných financí do únosných mezí.
- 19. května** prezident Petr Pavel zahájil Bavorsko-české týdny přátelství. Přijel na motorce, jeho ochranka musela rovněž jet na motorkách.
- 27. května** oslavil herec, komik a scénárista Luděk Sobota osmdesáté narozeniny.
- 6. června** oslavil Vladimír Růžička, jedna z největších osobností českého hokeje, 60. narozeniny.
- 7. června** Česká televize bude mít nového generálního ředitele, Petra Dvořáka nahradí ředitel brněnského studia Jan Souček.
- 20. června** šestašedesátiletá tenisová legenda Martina Navrátilová oznámila, že zvládla rakovinu.
- 21. června** zničil silný vítr desítky střech, desítky tisíc lidí byly bez proudu. Způsobily to mohutné bouře, které přecházely většinou republiky.
- 29. června** se novým trenérem hokejové reprezentace stal Radim Rulík. Vystřídal finského kouče Kariho Jalonena.
- 30. června** v Karových Varech začal 57. ročník mezinárodního filmového festivalu.
- 1. července** se Česko ujalo na rok předsednictví Visegrádské čtyřky, kterou dále tvoří Slovensko, Maďarsko a Polsko.
- 6. července** prezident Petr Pavel přivítal na Pražském hradě ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského.

8. července skončil 57. ročník filmového festivalu v Karlových Varech. Cenu prezidenta festivalu převzala Daniela Kolářová.

15. července tenistka Markéta Vondroušová vyhrála Wimbledon.

16. července Barbora Strýcová v rámci rozlučkového turné vyhrála ve Wimbledonu čtyřhru.

20. července se spisovatel a dramatik Pavel Kohout dožil 95 let.

4. srpna prezident Petr Pavel vybral do čela Ústavního soudu Josefa Baxu.

16. srpna se ministr spravedlnosti Pavel Blažek a Martin Nejedlý, bývalý poradce Miloše Zemana, setkali v restauraci na pražském Žižkově, kde ztrávili 5 hodin. Blažek tvrdí, že šlo o náhodu způsobenou bouřkou.

18. srpna rezignoval ředitel pražské nemocnice IKEM poté, co vyšlo najevo, že prostřednictvím firmy svého známého poskytoval úvěry s vysokým úrokem. Takto si vydělal desítky milionů korun.

21. srpna si na mnoha místech lidé připomínali, že před 55 lety došlo k obsazení Česka vojsky pěti států v čele se Sovětským svazem.

27. srpna na atletickém mistrovství světa v Budapešti dosáhli nejlepšího výsledku Jakub Valdejev v hodu oštěpem a smíšená štafeta 4x400 m ve složení Lada Vondrová, Matěj Krsek, Tereza Petržilková a Patrik Šorm. Shodně získali bronzové medaile.

1. září prezident Petr Pavel o měsíc přibrzdil zavedení přísnějších pravidel pro odchody do předčasných důchodů a zpomalení řádné lednové valorizace penzí. Podepsal rovněž novelu zákona o důchodovém pojištění.

5. září přijal papež František rezignaci pražského arcibiskupa Jana Graubnera.

6. září prezidentova manželka Eva Pavlová přijela do Kyjeva na summit prvních dam pořádaný manželkou ukrajinského prezidenta Olenou Zelenskou.

15. září Nejvyšší soud v Brně nařídil Andreji Babišovi omluvit se Miroslavu Kalouskovi za výroky ve Sněmovně. Tvrdil, že Kalousek „zabil lidi cez padáky“ a rozkrádal ministerstvo obrany.

18. září promluvil Petr Pavel na summitu Organizace spojených národů v New Yorku o cílech udržitelného rozvoje.

4. října časopis Forbes sestavil žebříček nejmajetnějších lidí České republiky. První zůstává vdova po Petru Kellnerovi Renáta Kellnerová, druhý Daniel Křetínský, dále Karel Komárek, Pavel Tykač a Andrej Babiš.

6. října opouští Jiřina Bohdalová po 66 letech ze zdravotních důvodů divadelní scénu.

16. října se Ondřej Perušič a David Schweiner poprvé v historii českého beachvolejbalu stali mistry světa.

22. října vystoupil Václav Neckář v pražském divadle Hybernia na galakonzertu u příležitosti svých 80. narozenin.

- 25. října** premiér Petr Fiala se při návštěvě Izraele setkal se svým protějškem Benjaminem Netanjahuem a poté i s prezidentem Jicchakem Herzogem. Podle Fialy je Česko připraveno poskytnout Izraeli pomoc.
- 28. října** vyznamenal prezident Petr Pavel u příležitosti státního svátku 62 osobností.
- 28. října** ukončil hokejista Tomáš Pleskanec ze zdravotních důvodů kariéru.
- 6. listopadu** je předseda vlády Petr Fiala v Africe, ale návštěva Nigérie byla zrušena. Nigerijská strana oznámila, že nemůže zajistit odpovídající přijetí a program.
- 8. listopadu** oznámila evropská meteorologická služba Copernicus, že rok 2023 bude nejteplejší v historii měření.
- 9. listopadu** v 33. ročníku obnovené ankety Kniha roku Lidových novin vyhrál životopis malířky Marie Čermínové s názvem Toyen – první dáma surrealismu. Napsala ho Andrea Sedláčková.
- 10. listopadu** dle novely zákona o matrikách je možné, aby poslanci a senátoři oddávali snoubence. To mohli dosud pouze starostové a obecní zastupitelé.
- 24. listopadu** přijel slovenský premiér Robert Fico na první zahraniční cestu do Česka. Setkal se s premiérem Petrem Fialou.
- 24. listopadu** v Českém slavíku vyhrál zpěvák Marek Ztracený, zpěvačka Ewa Farna a skupina Kabát.
- 27. listopadu** se konala stávka 74% základních, středních i mateřských škol. Velká část škol zůstala zavřená, další se připojily symbolicky. Učitelé a studenti požadovali víc peněz do školství, odbory protestovaly proti konsolidačnímu balíčku.
- 28. listopadu** velké sněžení v mnoha krajích komplikovalo dopravu, na několika železničních tratích byl zastaven provoz.
- 30. listopadu** protestují lékaři. Ministr zdravotnictví se s nimi nedohodl, poté se s nimi sešel premiér Fiala a slíbil jim 9,8 miliardy korun. Lékaři souhlasí.
- 2. prosince** Česko zasypal sníh, lidé končili s úrazy v nemocnici, mnoho domů bylo bez proudu a bez tepla.
- 4. prosince** hygienici uvedli, že rostou počty pozitivních testů na covid-19, bylo jich teď nejvíc za rok a půl.
- 8. prosince** se dohodli lékaři s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem, že od roku 2024 dostanou všichni lékaři přidáno o 5 až 15 tisíc korun, zdravotníci a ostatní zaměstnanci nemocnic o 5%. Protest lékařů skončil.
- 9. prosince** se v katedrále sv. Víta rodina, zástupci šlechtických rodů, politici a umělci rozloučili s Karlem Schwarzenbergem. Hlavní projev pronesl prezident Petr Pavel. Po obřadu byly ostatky převezeny na Orlík.
- 11. prosince** Petr Kolář, poradce prezidenta Petra Pavla nebude mít bezpečnostní prověrku, protože není zaměstnancem a neseznamuje se s utajovanými informacemi.

12. prosince ministryně obrany Jana Černochová oznámila, že Česko ukončuje vojenskou pomoc Ukrajině, pokračovat bude jen v té finanční.

13. prosince rektor Vysoké školy ekonomické Petr Dvořák odvolal děkana Národohospodářské fakulty VŠE Miroslava Ševčíka. Vytýká mu vystupování na veřejnosti.

15. prosince otřásla veřejností zpráva o dvojnásobné vraždě v Klánovickém lese. Byl zastřelen dvaatřicetiletý muž a dvouměsíční dítě. Do pátrání byly zapojeny stovky policistů.

21. prosince se Markéta Vondroušová stala sportovkyní roku 2023.

21. prosince čtyřadvacetiletý student David K. v domě v Hostouni zastřelil svého otce a poté se vypravil s pistolemi a puškami vraždit na Filozofickou fakultu UK v Praze. Měl osm legálně držených zbraní včetně dlouhých, kterými na Filozofické fakultě zabil čtrnáct lidí a poté spáchal sebevraždu. V dopise na rozloučenou, který policie následně našla, se přiznal i k dvojnásobné vraždě v Klánovickém lese. Motivem k hrůznému činu bylo údajně to, že se zvláště v minulosti cítil nedoceněný, opovrhovaný a podceňovaný nejbližším okolím.

Nejdůležitější události v zahraničí

3. ledna se přes 150 tisíc lidí přišlo v Brazílii rozloučit s legendárním fotbalistou Pelém.

6. února zasáhlo jihovýchod Turecka a sever Sýrie zemětřesení, které mělo za následek 6 tisíc obětí.

17. února vzrostla bilance zemětřesení, které zasáhlo jih Turecka a sousední Sýrii na 44 000 obětí.

20. února navštívil americký prezident Joe Biden nečekaně Kyjev. Setkal se s ukrajinským prezidentem Volodymyrem Zelenským a přislíbil další vojenskou pomoc Ukrajině.

24. února uplynul rok od chvíle, kdy v brzkých ranních hodinách překročily ruské invazní jednotky hranice Ukrajiny.

13. března při 95. udílení Oscarů získala 7 sošek včetně ceny za nejlepší film fantaskní podívaná Všechno, všude, najednou.

20. března čínský prezident Si Ťin-pching navštívil Moskvu a setkal se s ruským prezidentem Vladimírem Putinem, hovořili o navázání bližších vztahů Ruska a Číny.

29. března navštívil Karel III. při první zahraniční cestě s manželkou Německo.

4. dubna dorazil bývalý americký prezident Donald Trump v New Yorku k soudu. Je obžalován, že platil pornoherce za mlčenlivost a podváděl při financování prezidentské kampaně.

24. dubna oznámil osmdesátiletý americký prezident Joe Biden, že bude znovu kandidovat na prezidenta.

14. května se vítězkou mezinárodní písňové soutěže již podruhé stala švédská zpěvačka Loreen. Česká dívčí skupina Vesna skončila desátá, což je pro Česko druhé nejlepší umístění v historii.

25. května byl tureckým prezidentem opět zvolen Recep Tayyip Erdogan.

27. května se dožil sta let Henry Kissinger, jeden z nejznámějších amerických politiků.

21. června pod vedením ruského oligarchy Jevgenije Prigožina začala Wagnerova skupina obsazovat velitelská stanoviště ve Voroněži a Rostově na Donu. Ruský prezident Vladimir Putin to označil za vzpouru. Za zprostředkování běloruského prezidenta Lukašenka byla podepsána dohoda o smíru.

2. července došlo ve Francii k rabování obchodů zejména s elektronikou a oblečením jako protest proti zabití sedmnáctiletého Francouze alžírského původu.

22. července došlo na řeckém ostrově Rhodos k velkému lesnímu požáru. Tisíce turistů i místních musely být evakuovány, což provázelo chaos. Mezi evakuovanými byli i Češi. Některé cestovky tam stále posílaly turisty, české úřady od odjezdu zrazovaly.

23. srpna se v letadle, které havarovalo, nacházel Jevgenij Prigožin. Ruský oligarcha vedl soukromou vojenskou Wagnerovu skupinu, aktivně se zapojil do války na Ukrajině, ale nakonec se pokusil o vzpouru.

25. srpna se bývalý americký prezident Donald Trump vydal úřadům ve státě Georgia, kde čelí obvinění z nelegálních zásahů do prezidentských voleb. Úřad ho eviduje jako vězně a stal se tak prvním exprezidentem USA, který se tomu musel podrobit.

12. září severokorejský vůdce Kim Čong-un po čtyřech letech opustil území svého státu a vydal se obrněným vlakem do Ruska na jednání s prezidentem Vladimírem Putinem.

13. září se místopředseda strany Smer, exministr vnitra Robert Kaliňák v Bratislavě popral s expremiérem a lídrem strany OLaNO Igorem Matovičem. Padaly nadávky, pěsti i kopance.

20. září polský premiér Mateusz Morawiecki prohlásil, že Polsko už nepošle zbraně na Ukrajinu. Jde o reakci na výtky ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského v OSN, který Polákům vyčetl předstírání solidarity a nepřímé napomáhání Moskvě.

22. září bývalý prezident Miloš Zeman podpořil ve slovenských volbách Roberta Fica.

30. září předčasné parlamentní volby na Slovensku vyhrál Robert Fico a má nakročeno stát se počtvrté premiérem.

7. října začal ostřelováním raketami a pozemním útokem Hamás válku proti Izraeli. Ten reagoval rozsáhlými leteckými údery.

11. října se vítězné strany na Slovensku dohodly o vytvoření nové vlády. Premiérem by se měl stát Robert Fico a šéfem parlamentu Peter Pellegrini.

25. října slovenská prezidentka Zuzana Čaputová jmenovala premiérem předsedu strany Smer Roberta Fica a členy jeho koaličního kabinetu. Fico se stal premiérem už počtvrté.

Vládní koalici vytvořil Smer se stranami Hlas-sociální demokracie a Slovenská národná strana.

15. listopadu se americký prezident Joe Biden sešel s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem.

22. listopadu schválila izraelská vláda dohodu o čtyřdenním příměří s hnutím Hamás výměnou za propuštění padesáti rukojmích držných v pásnu Gazi.

8. prosince rozhodl Mezinárodní olympijský výbor, že ruští a běloruští sportovci můžou startovat na Olympiádě v Paříži v roce 2024, a to pod neutrální vlajkou.

11. prosince CPI Property Group ukončila spolupráci s Českým olympijským výborem kvůli rozhodnutí Mezinárodního olympijského výboru o startu ruských a běloruských sportovců na olympiádě.

12. prosince se šéf Občanské koalice Donald Tusk stal premiérem Polska.

Obecní záležitosti

Zastupitelstvo obce je uvedeno na titulním listě kroniky.

Poplatky pro rok 2023

Naše obec ponechala výši poplatků jako v předchozích letech, tj. za popelnice /TKO/ 600,- Kč/osoba s trvalým pobytem (od poplatku jsou osvobozeny děti do 18 let), 600,- Kč/rekreační objekt, pes 50,- Kč, každý další pes 100,- Kč. Stočné 1000,- Kč/osoba žijící v obcích Kladruby n. L., Kolesa a Komárov (platí všichni, kteří tu žijí bez ohledu na místo trvalého pobytu). Poplatek za stočné byl pro občany Bílé Vchýnice stanoven ve výši 500,- z důvodu připojení v průběhu roku. Poplatek 1000,- Kč/rekreační objekt, instituce a firmy platí 45,- Kč/m³. Poplatky je možné platit na OÚ v Kladrubech n. L. v úředních hodinách, ale je možné platit i na účet.

Hospodaření obce

Účetnictví za rok 2023 zpracoval Bc. Karel Hetzendorf z Bulánky.

Rozpočtové příjmy

schválené	15 746 700,- Kč
skutečné	18 844 018,51 Kč
schválené po změnách	19 311 554,- Kč

Rozpočtové výdaje

schválené	15 746 700,- Kč
skutečné	17 115 517,75 - Kč
schválené po změnách	19 378 943,30 Kč

Zůstatek prostředků

na bankovních účtech k 31. 12. 2023 11 028 070,66 Kč

Dotace přijaté

Elektrárna Chvaletice, zeleň	50 000,-	Kč
MŽP, kanalizace Bílé Vchynice	754 155,16	Kč

Sponzorské dary

Kraj, hasiči	93 074,-	Kč
--------------	----------	----

Poskytnuté

SŠCHKJ- sportovní akce	6 000,-	Kč
ZŠ a MŠ Řečany n. L.	50 000,-	Kč
(dlažba pod přístřešek na kola, malování tříd)		
Oblastní charita Pardubice	5 000,-	Kč
DUF Přelouč	2 000,-	Kč
Krajská knihovna Pardubice	3 000,-	Kč
Záchranná stanice Pasíčka	5 000,-	Kč
Linka bezpečí	5 000,-	Kč

Přijaté: 0

Akce OÚ

Tříkrálová sbírka

Proběhla v lednu 2023 ve všech našich obcích s následujícím výsledkem

- Bílé Vchynice	6 450,-	Kč
- Kladruby n. L.	6 198,-	Kč
- Kolesa	1 540,-	Kč
- Komárov	950,-	Kč
Celkem	15 138,-	Kč

Dětský maškarní karneval

Dne 25. března 2023 od 14 hod. v sále Císařského hostince proběhl dětský maškarní bál. Organizace se ujal kulturně sportovní výbor OÚ v Kladrubech n. L. ve spolupráci s Národním hřebčínem. NH poskytl prostory a věcné ceny pro děti. Pí. Vlasta Naščáková připravila pro děti vynikající dorty.

Sběr železa a elektroodpadu

Zajistili naši hasiči v sobotu 1. dubna 2023. Sběr probíhal formou dům od domu.

Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu

Svoz organizoval OÚ Kladruby n. L. společně se svozovou firmou SOP a.s. Přelouč. Pro jarní období byl termín svozu stanoven na 8. dubna 2023. Dle nové vyhlášky č. 273/2021 Sb. není možné uskutečnit svoz odpadu dům od domu, ale pouze z předem stanovených míst. V Kladrubech n. L. jsou určena dvě místa, a to u žampionárny a u pošty. Firma SOP a.s. v rámci mobilních svozů v našich obcích posílí svozovou techniku tak, aby bylo možné zajistit svoz odpadu dle nové vyhlášky. Odpad se třídí na nebezpečný a velkoobjemový a dále na materiál, který nelze dát do sběru. Rozsáhlejší svozovou technikou již nelze svážet objemný a nebezpečný odpad dům od domu. Vyhláška rovněž definuje nebezpečný odpad, dřevěný odpad a velkoobjemový odpad. Definuje rovněž, co do sběru nepatří.

Za kulturou

OÚ Kladruby n. L. zajistil pro občany našich obcí účast na divadelní představení ve VČD v Pardubicích s názvem Pekařova žena dne 13. dubna 2023. Autobus do Pardubic byl zdarma, vstupenku si hradil každý účastník sám.

Vítání občánků

Velmi hezkou a významnou společenskou akcí bývá vítání občánků. Tentokrát akce proběhla 28. dubna od 17 hod. v zasedací místnosti OÚ v Kladrubech n. L. Všechny přítomné přivítala pí. starostka Věra Vnenčáková, která zároveň celou akci uváděla. V doprovodném programu vystoupily děti z MŠ Hříbátka pod vedením pí. ředitelky Marcely Ženaté, pí učitelky Světlany Cichrové a pí. Kláry Novotné. Dětem zazpívala Aneta Smolíková, zápisy do pamětních knih namalovala malířka Jarmila Jiravová ze Břehů. Do obce byli přivítáni: Josefína Jansová, Petr Žlumov, Natálie Řeháková, Tobias Krejčí, Radek Chmelař, Josef Šimek, Sabina Verunáčová, Tomáš Kohout, Eliška Nováková a Adriana Weisbauerová (ta chyběla).

Pálení čarodějnic

Proběhlo v neděli 30. dubna 2023 v Kladrubech n. L. Vedle dětského hřiště jako obvykle byla připravena vatra, kterou postavili hasiči a v 17 hod. vyrazil průvod čarodějnic a čarodějů k dětskému hřišti. Pro děti byla připravena kouzelná stezka

s drobnými soutěžemi a úkoly s malými odměnami. U ohně si mohli děti i dospělí opéct buřty. Pro děti bylo občerstvení zdarma, dospělí si ho hradili. Na stanovištích kouzelné stezky pomáhali: manželé Cincibuchovi, p. František Horák, pí. Věra Kocmanová, pí. Dana Hetešová, rodina Hladíkových z Komárova, p. Tomáš Pazderka s partnerkou Katkou a sl. Sandra Brandová s partnerem Michalem.

Alej roku

V roce 2023 proběhla akce s názvem Alej roku. V našem Pardubickém kraji vyhrála dubová alej, která vede od silnice na Řečany směrem do Mošnic. Je známá také jako „Volfova alej“. V rámci celé republiky obsadila naše alej 15. místo.

Munipolis/Mobilní rozhlas

Firma Munipolis/Mobilní rozhlas nabízí pro občany novou službu. Přihlášením k odběru do Munipolisu/Mobilního rozhlasu jsou občané informováni např. o krizových událostech, výpadcích energií, dopravních uzavírkách, novinkách, ale také o důležitých upozorněních z úřadu. Při registraci si mohou občané nastavit, jaký typ informací je zajímavá. Služba je zdarma, běžná hlášení v místním rozhlase budou fungovat i nadále.

Dětský den

Kulturně sportovní výbor OÚ Kladruby n. L. ve spolupráci s Vasury Kolesa, Sborem dobrovolných hasičů a členy klubu Magnet uspořádali Dětský den aneb z pohádky do pohádky dne 3. června 2023. Start byl na závodisti v Kolesách. Na děti čekala stanoviště plná zábavných úkolů a soutěží s odměnami. Hlavním programem byla pohádková bojovka se zašifrovanou tajenkou. Děti se mohly svézt na koni, byla pro ně připravena ukázka hasičské techniky včetně zařízení na výrobu oblíbené pěny. Na stanovištích jako pohádkové bytosti byli: K. Ženatá, D. Ondrášek a J. Šimek, členové klubu Magnet: E. Nováková, M. Semelka a D. Berka, S. Brandová, M. Lukeš, P. Hladíková, E. Hladíková, D. Branda, M. Dostál, G. Janatová, Z. Janatová a MVDr. Macháčová. J. Sůrová zajistila občerstvení, M. Ženatá a S. Ženatý udržovali oheň při opékání špekáčků. S přípravami stezky pomohly D. Hetešová a L. Ženatá. Akce byla velice vydařená a zúčastnilo se jí 62 dětí.

Most na Řečany n. L.

Od 3. července 2023 byly zahájeny práce na výstavbě mostního provizoria přes Labe. Práci prováděla firma Chládek a Tintěra Pardubice a.s. spolu s firmou MADOS MT s. r. o. Od 7. října byla na stávajícím mostě omezena doprava a jezdilo se na tzv. kyvadlovou dopravu řízenou semaforem. Od 16. listopadu bylo možné jezdit po mostním provizoriu.

Divadlo poutníka Hrocha

Národní hřebčín ve spolupráci s OÚ Kladruby n. L. zorganizovali 15. července v parku před zámek loutkové představení s pohádkami „O ztracené princezně“ a „O líném Janovi“.

Návštěva Chvaletic

V úterý 12. září navštívili naši občané Chvaletice. Návštěvu zorganizovala za OÚ Ing. Lenka Gotthardová. Městem nás provázela pí. starostka Mgr. Renáta Dymešová a Mgr. Matěj Pešta. Chvaletice leží na severní straně západního výběžku Železných hor. Založeny byly v r. 1393 a v jejich historii se prolíná název Chvaletice a Telčice. Těžily se zde manganové a železné rudy, později pyritové břidlice. Na město byly Chvaletice povýšeny v r. 1981, což souviselo s výstavbou elektrárny. Původní Chvaletice ležely na kopci a velká část jich zmizela pod elektrárnou. Telčice se nacházely dole pod kopcem a zbyla z nich jen malá část u hlavní silnice, která byla zcela přejmenována na Chvaletice. Ve městě je nově opravený novorenesanční kostel, funkcionalistická základní škola architekta Karla Řepy, starý hřbitov, kulturní dům a řada dalších zajímavostí.

Kotlíkové dotace pro nízkopříjmové domácnosti

OÚ informoval občany o možnosti podat si žádost v rámci dotačního programu „Kotlíkové dotace pro nízkopříjmové domácnosti v Pardubickém kraji II“ o finanční podporu na výměnu kotlů na pevná paliva s ručním příkládáním, které nesplňují třetí a vyšší emisní třídu. Od 1. září 2024 bude užívání kotlů první a druhé emisní třídy zakázáno. Podmínky dotačního programu a způsob podání žádosti o kotlíkovou dotaci je uveden na webových stránkách Pardubického kraje.

100 let dobrovolných hasičů

Oslavy 100. letého výročí založení sboru dobrovolných hasičů se konaly 23. září ve spolupráci OÚ Kladruby n. L. a Národního hřebčína.

Dýňová stezka

Nově se obec Kladruby n. L. rozhodla uspořádat pro děti Dýňovou stezku. Ve čtvrtek 2. listopadu se uskutečnilo dlabání dýní v MŠ Hříbátka. Dne 4. listopadu byla připravena Dýňová stezka, která začínala v 17 hod. u MŠ a vedla ke školní jízdárně, přes louku k Černé pěšince a zpět ke školce. Všechny děti obdržely kartičky, tužky a svítící náramky a během cesty plnily úkoly, jejichž výsledky byly zapisovány do kartiček. Na trase se objevovaly pohádkové bytosti, které dětem pomáhaly. Za splněné úkoly obdržely děti odměny a na závěr si mohly u táboráku v MŠ opéct špekáčky. Uspořádání této akce zajistila pí. ředitelka MŠ Marcela Ženatá spolu se zaměstnanci školky a dále Lucie Kocmanová, rodina Hladíkových z Komárova a Bischofových z Tetova, Katka a Stanislav Ženatí.

Vánoční tvoření

se konalo 26. listopadu v zasedací místnosti OÚ. Během něho obyvatelky našich obcí vytvořily vánoční ozdoby, věnce, svícny a další dekorace. Nejhezčí z nich byly určeny k prodeji při rozsvěcení vánočního stromu.

Rozsvěcení vánočního stromu

se uskutečnilo v pátek 1. prosince ve spolupráci OÚ Kladruby n. L. a Národního hřebčína. Od 15.30 hod. proběhlo malování na obličej a na dřevěné a sádrové ozdoby. Od 17 hod. vystoupilo Duo Smolíkovi a v pásmu děti z mateřské školy. Přítomní se mohli také svézt kočárem z NH a na poníkovi. Na závěr byl rozsvícen vánoční strom, který se posunul blíže k obchodu Coop. Během akce probíhal tradiční jarmark a bylo připraveno i občerstvení.

Mikulášská nadílka

organizovaná OÚ proběhla v úterý 5. prosince 2023.

Adventní koncert

V pátek 8. prosince 2023 pozvala obec Kladruby n. L. ve spolupráci s NH občany na vánoční koncert do kostela sv. Václava a Leopolda v Kladrubech n. L. Tentokrát vystoupil smíšený pěvecký sbor J. B. Foester z Přelouče. Před koncertem hrála dechová hudba Josefa Pecky u zámku vánoční koledy.

Kanalizace Bílé Vchynice

V roce 2023 byla dokončena v pořadí již čtvrtá a poslední kanalizace v našich obcích. První dvě se budovaly v obcích Kolesa a Komárov, další od Semínských vrat do Kladrub a čtvrtá byla dostavěna v Bílých Vchynicích. Má samostatnou čisticí stanici odpadních vod. V r. 2023 byl spuštěn zkušební provoz a občané Bílé Vchynice se mohli připojit. Dodatečně byl stanoven poplatek za stočné pro občany ve výši 500,- Kč z důvodu připojení během roku. Poplatek platí všichni, kteří v obci žijí bez ohledu na místo trvalého pobytu a věk.

Přírodní park Kladrubské tůně

V roce 2023 byl dobudován přírodní park vedle bývalé žampionárny. Během minulých tří let tam byly vybudovány dvě velké tůně, upraven terén, vysázeny stromy a vytyčeny nové cestičky. Vše je doplněno řadou nových prvků – molo, můstky, informační a edukační tabule a hry. Tůně byly vybudovány s podporou MŽP a financemi OÚ Kladruby n. L.

Životní jubilea

60. let věku se dožili

Šrámek Václav

Baláž Ján

Gotthardová Lenka

70. let věku se dožili

Mansfeld Pavel

Sobotka Karel

Suchánek Stanislav

Urban Miroslav

80 a více let věku se dožili

Kořínková Růžena – 80 let

Nimsová Jaroslava – 80 let

Šebková Ladislava – 80 let

Balážová Mária – 81 let

Vančurová Marie – 81 let

Regner Karel – 81 let

Machek František – 82 let

Říha Zdeněk – 82 let

Šandová Hana – 82 let

Valášek Vladimír – 82 let

Hanuš Josef – 83 let

Nims Josef – 83 let

Bursík Zdeněk – 84 let

Kurková Miloslava – 84 let

Rozlívková Hana – 84 let

Vernerová Růžena – 84 let

Gabriel Čeněk – 85 let

Sejčková Jitka – 85 let

Doubravová Miluše – 86 let

Veseláková Marie – 86 let

Fofoňka Zdeněk – 89 let

Krejčíková Marie – 89 let

Kurka Jaroslav – 89 let

Dvořáková Blažena – 90 let

Šrámková Jiřina – 90 let

Nově narození

Chmelař Tomáš

Pešlová Vanessa

Životní pouť ukončili

Dvořáková Blažena – 89 let

Vesselinova Blagoveska Ivanova – 67 let

Záhorská Václava – 68 let

Machek František – 82 let

Počet obyvatel k 31. 12. 2023

Kladruby n. L.	322
Kolesa	115
Komárov	67
Bílé Vchýnice	118
Celkem	622

Mateřská škola Hřibátka

Ve školním roce 2023-2024 bylo zapsáno 28 dětí. Z Kladrub bylo zapsáno 12 dětí, zbytek zapsán z okolních obcí, např. ze Strašova 2, z Újezda 3, z Přelouče 1, z Bílé Vchýnice 1, z Přepych 1, ze Selmic 4, z Ukrajiny 2 apod.

Mateřskou školu vede pí. ředitelka Marcela Ženatá, učitelkou je Světlana Cichrová, školním asistentem je Eva Hladíková, uklízí Klára Novotná a vaří Dagmar Lípová.

Do základní školy v Řečanech n. L. odešlo v září 8 dětí: Štěpán Slavík, Matyáš Hanuš, Dan Holec, Miroslav Yurtin, Veronika Zítková, Ladislav Pecka, Lucie Starovojtová, Valerie Fučíková. Do Řečan n. L. vezli děti 2 spřežení starokladrubáků, bělouši i vraníci, vedení pí. Julií Fedorovou (bělouši) a vraníci vedení p. Josefem Pelantem.

V roce 2023 byl pořízen nový nábytek do šatny kuchařky, kuchyňské pracovní náčiní a nová lednice do kuchyně. Do třídy byla dětem pořízena dětská sedací souprava

s konferenčním stolem. Na zahradě MŠ byly nově vysazeny ovocné stromy a postaven domek na ukládání venkovních hraček. O prázdninách byla vymalována umývárna dětí, sanovala se podlaha ve sklepech a samotný sklep byl vymalován.

Stejně jako v minulých letech proběhlo mnoho akcí pro děti: plavání, škola v přírodě, návštěva Východočeského divadla Pardubice, besídka pro rodiče a veřejnost, návštěva skanzenu v Přerově n. L. a návštěva „dýňového“ světa v Leštině. Odborní pracovníci z ekocentra Pasíčka přednášeli dětem na téma „jak přezimují ježci“ s ukázkou živého ježka. V období Velikonoc jely děti na výlet do zámku Kačina, který byl v duchu velikonoce vyzdoben. Školní výlet se uskutečnil exkurzí na Kolínskou řepařskou drážku. Tradičně se děti účastnily s kulturním programem rozsvěcení vánočního stromku a vítání občánků, v přestrojení za masky se účastnily karnevalového reje, dále čarodějnického dne a oslavily Den dětí. Během vánočního jarmarku se prodávaly také výrobky z MŠ.

V MŠ probíhají rovněž kurzy angličtiny a správně vyslovovat se děti učí v kurzu logopedie.

Základní škola Řečany n. L.

Ve školním roce 2022-2023 navštěvovalo základní školu v Řečanech n. L.:

Z Kladrub n. L. – 34 žáků

Z Komárova – 2 žáci

Z Koles – 7 žáků

Z Bílé Vchýnice – 0

Žáci, kteří ukončili školní docházku:

Kladruby n. L. – Jakub Boháč, Artur Saiko, Kateřina Radilová

Kolesa – Daniel Branda

Komárov a Bílé Vchýnice - 0

OÚ Kladruby n. L. přispívá každoročně ZŠ Řečany n. L. finanční částkou. V roce 2023 částkou 50 000,- Kč na dlažbu pod přístřešek na kola a na malování tříd.

Střední škola chovu koní a jezdeckví (SŠCHKJ)

nabízí zájemcům denní studium tříletého učebního oboru Jezdec a chovatel koní. Škola má kapacitu 144 žáků, končí závěrečnou zkouškou (vysvědčení o závěrečné zkoušce) a výučním listem. Teoretická výuka probíhá v budově školy v sedmi učebnách. K dispozici

je i venkovní hřiště s umělým povrchem. Praktické vyučování se realizuje ve stájích Národního hřebčína v Kladrubech i ve Slatiňanech, dále ve školských závodech Šlechtitelský chov koní Kubišta s. r. o. Měník, Mgr. Jaroslav Müller Mětice a Elektrovasury s. r. o. Kolesa a v Němčicích u p. Fr. Vocáska. Odborný výcvik probíhá ve skupinách, žáci jsou ubytováni v Domově mládeže.

Personální zabezpečení školy je následující:

MVDr. František Horák – ředitel

Ing. Iveta Vejnarová - zástupce pro teoretickou výuku

Ing. Hana Vojáčková – učitelka

Ing. Jaroslava Pavelková – učitelka

Ing. Jan Pokorný – učitel

Ing. Martina Čechová – učitelka

Mgr. Barbora Kulíková - učitelka

Mgr. Petra Novotná – metodik prevence

Učitelé odborného výcviku (OV):

Jana Cincibuchová – vedoucí učitelka OV

Ing. Tereza Vlášková – učitelka OV

Ilona Matoušková – učitelka OV

Lucie Tomandlová – učitelka OV

Miloslav Tomášek – učitel OV

Andrea Lesáková – učitelka OV

Pavλίna Sůrová – učitelka OV

Tereza Divišová – učitelka OV

Vychovatelé v Domově mládeže (DM):

Bc. Kateřina Němcová – vedoucí vychovatelka

Markéta Hejná – vychovatelka

Jana Březinová – vychovatelka

Renáta Šťastná – vychovatelka

Mgr. Věra Machulková – vychovatelka

V roce 2023 bylo přijato 48 žáků.

Počet studentů:

1. ročník	46
2. ročník	38
3. ročník	41

Celkem zde studuje 125 žáků v 6 třídách.

Závěrečné zkoušky:

Přihlášených bylo 41 studentů, prospělo s vyznamenáním 3 studenti, prospělo 37 studentů, neprospěl 1 student.

Žáci prvních ročníků absolvovali čtyřdenní adaptační kurz ve Strážném, kdy jeho náplň tvořily seznamovací hry, tvořivé dílny, rozvíjení kompetencí důležitých pro efektivní studium a osobnostní růst žáka. Ve všech ročnících probíhaly přednášky na téma "První pomoc". V rámci dotačního programu Šablony – Moderní vzdělávání na SŠCHKJ se škola zaměřuje na žáky se školním neúspěchem. Závažné kázeňské problémy v souvislosti s užíváním návykových látek (např. konzumace drog) se nevyskytly. V rámci preventivních programů se mohou žáci účastnit různých workshopů (např. sexuální násilí, kyberšikana, drogová závislost apod.)

SŠCHKJ je zaměřena na dostihový sport, ale žáci se účastní i závodů spřežení a jiných akcí při prezentaci NH. Závěrečné zkoušky a zkoušky na jezdeckou licenci se konají na Šlechtitelském chovu koní Kubišta s. r. o. Měník. Ve stájích Elektrovasury Kolesa si žáci mohou rozšířit znalosti v oblasti hiporehabilitace – Centrum rehabilitace koní. Ve šk. roce 2022-2023 se podíleli na jezdeckých a dostihových závodech na Dostihovém závodišti v Pardubicích na výstavě "Koně v akci", na Zemi živitelce v Českých Budějovicích, na výstavišti v Lysé n. L. (výstava „Kůň“) apod. Domov mládeže nabízí žákům aktivity i mimo DM (návštěvy kina, divadla atd.). V rámci spolupráce s Domovem mládeže při SOUz Chvaletice jsou organizovány sportovní akce.

SŠCHKJ uskutečnila v úterý 16. května běžecký závod s názvem Kladruby race. Sešlo se více než 230 závodníků, kteří museli překonat řadu překážek a splnit mnoho úkolů.

Dne 17. května se konala meziškolní celorepubliková soutěž v předvádění koní. Té se zúčastnilo 40 studentů (předvádějících) z pěti zemědělských škol, zabývajících se chovem koní a jezdeckým či dostihovým sportem. Vytvořili 4 skupiny po 10 koních a snažili se co

nejlépe předvést starokladrubske koně. Akce se konala ve spolupráci s NH, Asociací chovatelů koní ČR a Obcí Kladruby n. L.

Ve šk. roce 2022-2023 byl zahájen projekt Šablony I, operační program Jan Amos Komenský – Moderní vzdělávání na SŠCHKJ Kladruby n. L. Jedná se o investice do oblasti vzdělávání. Projektu se účastní oddělení teoretického vyučování, odborného výcviku a Domov mládeže. Škola pokračuje v projektu I – KAP II, tzv. „Hnízda“, který je zaměřen na spolupráci střední školy a základních škol v rámci podpory polytechnického vzdělávání a zahraniční mobility pedagogů. Ve šk. roce 2022-2023 bylo ukončeno dovybavení samostatné učebny, která slouží především k výuce jazyků a odborných předmětů. Již pátým rokem je škola zahrnuta do projektu Centra odborné přípravy Ministerstva zemědělství Praha. Ve šk. roce 2022-2023 byla ukončena investiční akce Pardubického kraje – rekonstrukce Domova mládeže. Touto investiční akcí byly zrekonstruovány a nově vybaveny společné prostory (kuchyňky, klubovny), pokoje pro žáky, vychovatelské a sociální zařízení. Zároveň byl upraven suterén školy, kde se nacházejí šatny a skladové prostory. Dalším projektem z Národního plánu obnovy je tzv. „Digitalizace“. Jedná se o projekt MŠMT s účelem zvyšování znalostí v oblasti digitálních technologií. V rámci tohoto projektu bylo vyhlášeno doučování, na kterém se podíleli pedagogové teoretického vyučování. Ve šk. roce 2022-2023 se rovněž uskutečnila školení pro pedagogické i nepedagogické pracovníky školy.

Sdružení dobrovolných hasičů (JSDH)

Výjezdové jednotce velí p. David Ondrášek, jeho zástupcem je p. Milan Hubený, ml. V současnosti má výjezdová jednotka 12 členů. Novými členy se stali: Jakub Čopjak, Radek Chmelař a Jan Pokorný.

V sobotu 3. března se v sále Císařského hostince v Kladrubech n. L. uskutečnil tradiční hasičský ples ve spolupráci s NH. Připravena byla bohatá tombola a k tanci i poslechu hrál pan Ing. Pavel Rosenberger.

V neděli 30. dubna se konalo pálení čarodějnic v Kladrubech n. L. Hasiči postavili před OÚ májku a hranici u dětského hřiště a sami při pálení ohně asistovali.

JSDH se aktivně zapojilo rovněž do oslav Dětského dne, které probíhaly v Kolesách. Hasiči se zúčastnili v převlečení za pohádkové postavy. Byla zde rovněž vystavena ukázka hasičské techniky včetně zařízení na výrobu oblíbené pěny.

V průběhu měsíce června bylo mnohokrát slyšet sirénu, která oznamovala požární poplach. Několikrát hořelo seno v seníku na západní straně Semína. Nejdříve se v samotné stavbě vznítilo čerstvé seno a potom ještě vedle výběhu, kam již bylo seno vyvezené ven. Znovu chytlo, takže hasiči tam měli dlouhé služby. Později hořelo také

několikrát na skládce ve Zdechovicích. Děkujeme našim hasičům za aktivní pomoc při hašení těchto požárů.

V červnu se naši hasiči zúčastnili aviatické pouti a dále Retroměstečka v Pardubicích.

Oslavy 100letého výročí založení sboru dobrovolných hasičů se konaly 23. září. Od 10 hod. proběhla prezentace na hasičské závody, v 11 hod. projela obcí kolona hasičských vozidel – spanilá jízda. V 11.45 hod. přivezlo koňské spřežení ke Kůrkovu jezírku starostku obce pí. Věru Vnenčákovou a zástupce NH p. Vlastimila Váňu. Druhé koňské spřežení táhlo historickou koňskou stříkačku a přivezlo p. Václava Čermáka s novým praporem SDH, který po příjezdu předal p. Janu Pokornému. Krátkými projevy pí. starostky obce a p. Vlastimila Váni před nastoupenými jednotkami byly zahájeny hasičské závody – tzv. Memoriál Františka Doubravy. Závodů se zúčastnilo 17 družstev, z toho tři tvořily ženy, čtyři byla dětská družstva a zbytek byli muži. K nejlepším družstvům patřily hasičky SDH Voleč, stejně úspěšné bylo i dětské družstvo a mezi muži zvítězili zástupci SDH z Heřmanova Městce. Na organizaci závodů se nejvíce podílel p. Milan Hubený, ml.

V roce 2023 uskutečnila jednotka 14 výjezdů, z toho 6 k požárům, 3 technická pomoc, 2 ostatní pomoc, 1 technologická pomoc, 1 planý poplach, 1 mimořádná událost. Hasiči odstraňovali padlé stromy, účastnili se akce pro rodiny s dětmi a prováděli dozor při pálení klestí.

T. J. Sokol Kladruby n. L.

Místní organizace TJ Sokol Kladruby n. L. má 26 členů a je členem České unie sportu. Předsedou je Václav Čermák, pokladníkem Ing. Oldřich Hubený.

Jsou zde registrováni 3 sportovní koně, 8 aktivních jezdců, 5 instruktorů, 1 trenér a 2 funkcionáři.

Děti z T. J. Kladruby nad Labem vystupují ve voltiži při různých slavnostních příležitostech. V roce 2023 účinkovaly na Dni starokladrubského koně dne 27. května. Děti a dorost voltižovali na valachovi Generale Corinzia (matka 282 Corinzia, otec G49) pod vedením pí. Bohunky Rosůlkové. Voltiže se účastnili: Ema Abíková, Tereza Abíková, Tereza Krupková, Tereza Radilová, Denisa Kopecká, Nela Neumanová. Děti předvedly perfektní vystoupení za velkého povzbuzování diváků.

Další 2 vystoupení se konala dne 7. října na zámku Kačina, opět na valachovi Generale Corinzia, cvičitelkou byla pí. Bohunka Rosůlková. Voltiže se zúčastnily: Ema Abíková, Tereza Abíková, Tereza Radilová, Denisa Kopecká, Tereza Krupková a Nela Neumanová. Skvělá parta děvčat předvedla velmi hezkou sestavu. Tímto způsobem si děti budují vztah ke koním, který jim často zůstává i v dospělosti. Příkladem je rodák z Kladrub, p.

Roman Boháč, který předvedl ve svých 47 letech bravurní výkon při voltižování v roce 2019 (po 40 letech od dětské voltiže), a to u příležitosti 440 let založení hřebčína.

Národní hřebčín s. p. o.

Ředitelem Národního hřebčína (NH) je nadále Ing. Jiří Machek. Úsek chovu koní a kulturní krajina vede náměstek Vlastimil Váňa. Hřebčín v Kladrubech n. L. vedou zootechničky Ing. Jitka Reichová a Magdaléna Musilová. Ve Slatiňanech Ing. Kateřina Neumannová. Funkci šlechtitele vykonává Ing. Zuzana Šancová.

K 31. prosinci 2023 je v ČR evidováno 2015 starokladrubských koní.

Ve stavu je k 31. 12. 2023:

52 plemenných hřebců (26 běloušů, 26 vraníků)

553 chovných klisen (277bělek, 276 vranek)

Jako genetický zdroj starokladrubský kůň je evidováno 50 hřebců (25 běloušů a 25 vraníků) a 341 klisen (157 bělek a 184 vranek)

V NH působí 165 chovných klisen a 34 plemenných hřebců.

Chov starokladrubského koně v současné době spočívá v tzv. udržovacím šlechtění, kdy je cílem plemeno uchovávat v nezměněné podobě s důrazem na typické znaky galakarosiéra. NH udržuje tradiční chovatelské postupy a specifické podmínky chovu. Jednou z nich je výjimečná kulturní krajina Kladrubského Polabí. Nedílnou součástí této krajiny jsou zejména aleje.

Revitalizace topolové aleje

Do současné doby byly v krajině zachovány 2 aleje. Jedna z nich je řada topolů černých podél vodoteče lemující stáje Paddock a druhá vedoucí od řečanské silnice ke kůlně na Miláčkové a dále k parku Mošnice – na Kmínce. Jedná se o 1300 m dlouhé stromořadí ze sloupovitých topolů. V roce 2023 byly aleje vyčištěny od podrostových a náletových dřevin, pařezy byly odtěženy nebo vyfrézovány a bylo vysazeno celkem 60 kusů stromů *Populus nigra Italica*. Revitalizace byla realizována zaměstnanci střediska Správa kulturní krajiny pod vedením Ing. Jany Votrubové.

Arboristické zásahy

V roce 2023 bylo pokračováno v arboristických zásazích na dřevinách v areálu NH. Celkem bylo ošetřeno 201 kusů stromů. Nejprve byly ošetřeny dřeviny v nejbližším okolí stájí, v intravilánu obce a pokračují směrem do volné krajiny.

Hlavové vrby v Mošnicích

V okolí Kladrub je velké množství ovocných dřevin a hlavových vrb (např. Mošnice), na kterých je každoročně prováděn výchovný a tvarovací řez. Takto získané kvalitní jednoleté proutí vítá zoologická zahrada v Praze, které je poskytováno, a to pro zpestření chovu zvířat. Z vrbového proutí z parku Mošnice vyrábí též hračky, košíky atd. pro primáty, slony, klokany i papoušky.

Evropsky významná lokalita (EVL) Kladruby n. L.

V roce 2016 bylo území mezi Kladruby n. L. a Selmicemi vyhlášeno jako EVL s názvem Kladruby nad Labem CZ0533698. Předmětem ochrany jsou zde populace páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) a lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*). Veškeré zásahy do krajiny se zde dělají s ohledem na tyto chráněné druhy. Byla provedena náhradní výsadba poražených stromů tak, aby byla zajištěna kontinuita entomologicky vhodného biotopu a byly ponechány segmenty kmenů v okrajových částech parku Mošnice, aby se zde mohly populace hmyzu v rozkládajících se stromech vyvíjet.

Meteorologická stanice

V průběhu roku 2023 byl realizován nákup a instalace profesionální meteorologické stanice pro monitorink klimatických změn v krajině. Získané údaje budou sloužit jako podklad pro systematické zásahy.

Prezentace starokladrubských koní v ČR v roce 2023 byla:

- na národní výstavě hospodářských zvířat v Brně od 22. do 26. dubna
- na Svatojánských slavnostech 15. května čtyřspřeží vraníků
- **na Dni starokladrubského koně 27. května,** který je celodenní velkolepou podívanou. Celou akci zahájila chovatelská ukázka, po které následoval příjezd císaře Karla IV. A jeho manželky Alžběty ve slavnostním kočáře taženém osmispřežím. Hlavní program se odehrával odpoledne na hlavním nádvoří hřebčína, obsahoval 14 vystoupení, do kterých bylo zapojeno více jak jedno sto koní a 14 kočárů. Presentovány byly ukázky zápřeže, uherská pošta, dámy v sedlech, velká jezdecká čtverylka 32 jezdců, voltiž i předvedení stáda bílých klisen s hříbaty. Vystoupili také hosté ze zemských hřebčinců v Písku a Tlumačově. Jedinečná byla ukázka velké kočárové čtverylky složená z osmi jednospřeží, čtyř dvojspřeží a dvou čtyřspřeží. Večer se konal koncert v kostele sv. Václava a Leopolda.

- na 10. ročníku Grand Prix v Olomouci ve dnech 22 - 25. června (tři jezdecké dvojice ze Slatiňan)
- na chovatelském dni Zemského hřebčince Tlumačov dne 24. června (předvedeni 2 hřebci-bělouš i vraník, jezdecká čtverylka)
- na oslavách 300. výročí korunovace Karla IV. Českým králem v Brandýse n. L. (jezdecká čtverylka, 2 čtyřspřeží)
- na 30. ročníku výstavy Kůň 2023 (rychlá kola, čtyřspřeží)
- na 133. Velké pardubické dne 8. října šestispřeží běloušů
- na Prague Playoffs – největší parkurové show v ČR
- 17. listopadu – derby rodiny Nesvačilových – tři čtyřspřeží

Zapřahání do saní

Sněhová nadílka začátkem prosince 2023 umožnila zapřáhnout do saní – pětispřeží zapřahal Jiří Nesvačil, jun. a Jakub Mack čtyřspřeží.

Sportovní výsledky a ocenění

V sobotu 11. února 2023 na večeru Východočeské oblasti ČJF obdržel cenu za svou účast na Mistrovství světa čtyřspřeží v Pratonu del Vivaro Jiří Nesvačil, jun. a oceněn byl i Jan Holec za první místo v soutěži družstev ve všestrannosti v rámci Mistrovství ČR.

V týdnu od 27. února do 5. března se Jiří Nesvačil, jun. se svými koňmi zúčastnil tréninku v Den Hoornu v Holansku, který vedl Bram Chardon, světová špička v soutěžích čtyřspřeží.

Rudolfův pohár 2023

Od 20. do 23. dubna se v Kladrubech n. L. konaly již tradičně mezinárodní závody spřežení Rudolfův pohár. Téměř 90 účastníků z patnácti zemí světa absolvovalo drezuru, maraton a překážkovou jízdu spřežení. Závodníci z ČR, Slovenska, Německa, Polska, Rakouska, Maďarska, ale i z Nizozemí a Austrálie soutěžili v kategoriích dvojspřeží 2*, jednospřeží 2*, dvojspřeží 3*, dvojspřeží pony 3*, jednospřeží 3* a čtyřspřeží 3* WcupQ. Bodování byla zařazena do Světového poháru. Mezi osmnácti jezdci čtyřspřeží byli světové špičky Australan Boyd Excell a Nizozemec Bram Chardon. Náš reprezentant Jiří Nesvačil, jun. podal se svým čtyřspřežím obrovský

výkon a zařadil se na celkové třetí místo za těmito špičkami. Na přípravě závodů se podílela ředitelka závodů Dominika Otipková se svým realizačním týmem v čele s Jakubem Mackem.

Nejúspěšnějšími jezdci, kteří reprezentují NH ve skokových soutěžích ve všestrannosti nebo drezuře jsou: Denisa Listíková, Jakub Hlávka a Jan Holec s koňmi: Quido – K, Sagira – K a Lucero-K.

V královské disciplíně čtyřspřeží Jiří Nesvačil, jun., který reprezentuje často i v zahraničí, a to s bělouši: Favory Risa XXXII, Generalissimus Adivina VIII, Generalissimus Roncha VI, Generalissimus Ruana III a Rudolfo Pastorella VI-4 soutěžil

- ve dnech 13. – 16. července, skončil v maďarském Silvásváradu na 3. pozici,
- v holandském Exloo v Mistrovství Evropy ve čtyřspřeží ve dnech 23.- 27. srpna skončil na 3. místě,
- v polském Baborówku 7. až 10. září obsadil 9. místo.

Starokladrubští koně v zahraničí

Ceremoniální šestispřeží starokladrubských běloušů vystoupilo 29. dubna 2023 ve večerním galaprogramu velké charitativní akce Austria for Life 2023 na nádvoří vídeňského zámku Schönbrunn. Koně byli zapřaženi do repliky imperiální karosy, která byla užita během korunovace Josefa II. císařem Svaté říše římské v roce 1764. Výroba této repliky trvala více než 1 rok. Funkčnost konstrukce pro záprah byla konzultována a odzkoušena přímo v Kladrubech n. L.

Šest starokladrubských běloušů reprezentovalo NH na veletrhu v rakouském Welsu na mezinárodním veletrhu koní od 18. do 21. května. Vystupovali jak v denním, tak v hlavním večerním programu.

Na základě pozvání ředitele maďarského státního hřebčína Szilvásvárad, který chová lipicány se šestispřeží kladrubských vraníků vedené Petrem Novákem zúčastnilo slavnosti uspořádané k 70. výročí založení tamního hřebčína.

Ve dnech 24. – 27. srpna byli starokladrubští bělouši součástí výstavy Eurocheval 2023. Předvedeno bylo čtyřspřeží a tandem.

V pátek 1. prosince se v Auerspergském paláci ve Vídni konal Life Ball – Ples pocty životů –nezapomenutelná noc. Právě 1. prosinec je Světovým dnem boje proti AIDS. Významné hosty přivezlo v replice zlaté karosy čtyřspřeží starokladrubských běloušů vedené Jiřím Nesvačilem, jun. a Jakubem Hlávkou.

Od 7. do 10. prosince 2023 výstaviště v Salcburku hostilo festival koní s názvem Silberheil Amadeus horse indoor. V tzv. Amadeus Show time vystoupili

starokladrubští bělouši i vraníci. Byla předvedena jezdecká čtverylka, osmispřeží zapřažené do tzv. domina a rychlá kola pětispřeží.

Návštěvníká sezona 2023

NH je veřejnosti otevřen tradičně od 1. dubna do 31. října. V roce navštívilo NH v Kladrubech n. L. 47 470 návštěvníků. Zájemcům jsou v rámci prohlídek zpřístupněny: zámek, stáje, kočárovna, postrojovna a muzeum, lesovna a rozhledna. Právě zde byla nově instalována výstava „Vyhlídka do minulosti“, která je věnována Krajině pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní. Také v zámku byla prezentována panelová výstava věnovaná krajině.

Národní hřebčín byl pro veřejnost otevřen o pololetních prázdninách i o jarních prázdninách. Během roku se konají komentované projížďky krajinou ve výletním voze taženém starokladrubáky, muzejní noc v kladrubském hřebčíně (17. června), animované prohlídky zámku (o letních prázdninách každý pátek), hradozámecká noc v NH (26. srpna) s prohlídkou zámku a hřbitovní kaple, kostýmovaná prohlídka zámku (9. září), Dny evropského dědictví (prohlídka míst běžně veřejnosti nepřístupných 15. září) a zpřístupnění NH mezi vánočními svátky – Zimní království starokladrubských koní.

Velké oblibě se těší akce, kterou je zábavné rodinné odpoledne **Kladruby naruby**, konané na závodisti 16. září. Účinkovala dětská kapela Pískomil a poté zaměstnanci NH předvedli divákům dílčí disciplíny soutěže spřežení – drezuru, parkur spřežení a maraton. Následovala ukázka závodů všestrannosti a celé vystoupení zakončila pas de deux v dámských sedlech. Program pokračoval loutkovým představením divadélka Volfi a koncertem kapely Odysseya. Po celý den probíhaly ukázky řemesel, k dispozici byly stánky s tradičními výrobky, občerstvením a hry pro děti. Návštěvníci měli možnost svézt se výletním vozem taženým starokladrubskými vraníky.

Národní hřebčín nabízí prohlídky v hřebčíně v Kladrubech n. L., v hřebčíně ve Slatiňanech a v nově rekonstruovaných stájích výcvikového střediska starokladrubských vraníků v Heřmanově Městci.

Přednášky a semináře

Přednáška v Úborsku

Dne 4. února na setkání chovatelů koní v Úborsku byla jedna z přednášek věnována cestopisu Českem na koňském hřbetu. O tom, jak probíhalo natáčení se starokladrubskými koňmi vyprávěli zaměstnanci NH Jakub Mack a Jakub Hlávka.

Seminář a setkání chovatelů a příznivců starokladrubských koní

Proběhlo v sobotu 18. února 2023 v NH v sále Císařského hostince. Zahájil ho ředitel NH Jiří Machek, vystoupila Ing. Zuzana Šancová s výsledky chovu starokladrubských koní a dále byl program věnován jízdě v dámském sedle a jeho vývoji v čase, doplněný po skončení praktickou ukázkou.

Seminář pro studenty ČZU (Česká zemědělská univerzita) v Praze

Dne 5. května proběhl v NH seminář ve spolupráci s ČZU Praha se zaměřením na chov a výcvik starokladrubských koní. Zahájil ředitel NH Ing. Jiří Machek, přednášel Ing. Cyril Neumann a praktické ukázky záprahu předvedl Jiří Nesvačil, jun.

Zástupci NH mezi přednášejícími na semináři

Mendelovy univerzity v Brně (MU Brno)

V pátek 8. prosince proběhl na MU v Brně seminář nazvaný Aktuální problémy chovu a šlechtění koní v ČR. Mezi přednášejícími byly Ing. Alena Dvořáková (Ústřední evidence koní) a ing. Jitka Raichová (chov starokladrubských koní v NH).

Spolupráce s královskými stájemi

Spolupráce NH s královským dvorem V Dánsku započala v roce 1994 a inicioval ji princ Henrik. V roce 1994 putovalo do Kodaně první šestispřeží. Následně až do současnosti byli vybíráni a dodáváni další koně pro královské stáje.

Švédská královská jízdní garda používá od roku 2004 starokladrubské koně pod sedlem (jezdí na nich trumpetisti). Spolu se shirským koněm, kterého sedlají bubeníci se jedná o dvě jediná importovaná plemena. V ostatních případech používají výhradně švédské teplokrevníky. Dva, v roce 2023, pětiletí bělouši po hřebci Favory Albuza XXVII (Favory Eminenza XXVII-20 a Favory Agara XXVII-22) odcestovali 17. ledna do Švédska v doprovodu Jakuba Macka a Jakuba Hlávky. Po roční přípravě budou koňmi fanfárových trumpetistů v čele vojenské kapely. Jsou využíváni i jako školní koně, příležitostně jsou zapřaháni do kočáru.

Dokument „Ve službách králů“ v České televizi

V Den české státnosti 28. září ve 20.00hod. odvysílala Česká televize na stanici ČT2 dokument „Ve službách králů“, který pojednává o příběhu starokladrubských koní od minulosti do současnosti, od narození, přes výcvik až ke službě na královských dvorech. Režisérkou byla Jana Škopková, dokument připravila společnost lifeREPORT.

Spolupráce se zemskými hřebčinci

Jedná se o spolupráci se zemskými hřebčinci Písek a Zemský hřebčinec Tlumačov.

V roce 2023 působili v ZH Tlumačov druhou sezónu:

Bělouš 2391 Rudolfo Extracta VII, nar. v roce 2013 a vraník 2913 Siglavi Parka Escala XIII, nar. v roce 2017.

Do Písku byl umístěn plemenný hřebec 1651 Favory Albuza XXVII.

Se zemskými hřebčinci spolupracuje také NH při pořádání prezentačních akcí. Tato spolupráce je oboustranná.

Spolupráce se střední školou chovu koní a jezdecký Kladruby nad Labem (SŠCHKJ)

Spolupráce mezi Střední školou chovu koní a jezdecký Kladruby nad Labem a Národním hřebčínem Kladruby nad Labem je důležitá pro fungování obou institucí. Žáci provádí odbornou praxi ve stájích hřebčína pod vedením učitelů odborného výcviku. Podílí se na pravidelných akcích (např. odstav hříbat, třídění koní apod.) a účastní se také prezentačních akcí hřebčína (např. Rudolfův pohár, Den starokladrubského koně, Země živitelka v Českých Budějovicích, výstavy koní apod.).

Spolupráce s Národním zemědělským muzeem a zámek Kačina

Odborná spolupráce a spolupráce v muzejnictví

NH připravil pro své návštěvníky panelovou výstavu věnovanou kladrubské krajině, která vznikla ve spolupráci s Národním zemědělským muzeem a Českou

zemědělskou univerzitou Praha. Výstava byla instalována ve výstavním sále zámku na 11 panelech s doprovodným videem od července až do konce roku 2023.

Na zámku Kačina je dlouhodobě vystaven kočár typu Phaeton ze sbírek NH. Dalším příkladem spolupráce je účast NH – voltizního družstva v říjnu na akci „Koně na Kačině“.

NH a zámek Kačina nabízí rovněž pro individuální návštěvníky cenově zvýhodněnou kombinovanou vstupenku.

Výstava Starokladrubský kůň, národní poklad v Senátu parlamentu ČR

U příležitosti pátého výročí zapsání Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní na seznam UNESCO byla v Mytologické chodbě Senátu Parlamentu ČR dne 26. října slavnostně zahájena výstava Starokladrubský kůň, národní poklad. Byla připravena ve spolupráci s Národním zemědělským muzeem a byla zpřístupněna do 7. ledna 2024. Vernisáže se zúčastnili vlajkonoši NH Jakub Mack v sedle hřebce Favory Risa XXXII a Jakub Hlávka s hřebcem Generalissimus Rarita II.

Spolupráce s místními samosprávami a ostatními institucemi

NH ve spolupráci s OÚ Kladruby n. L. uspořádal 6. ledna Tříkrálový koncert v kostele sv. Václava a Leopolda.

Rovněž ve spolupráci NH a OÚ hostovalo na zahradě zámku Divadlo poutníka Hrocha, které uvedlo 2 loutkové pohádky.

První školní den vezla prvňáčky do ZŠ v Řečanech n. L. dvě spřežení starokladrubáků, a to bělouši vedení Julií Fedorovou a vraníci vedení Josefem Pelantem.

Při oslavě 100. výročí založení sboru dobrovolných hasičů v sobotu 23. září přivezlo dvojspřeží starokladrubských běloušů vedené Julií Fedorovou ke Kůrkovu jezírku starostku obce pí. Věru Vnenčákovou a náměstka pro chov koní a kulturní krajinu NH Vlastimila Váňu. Druhé dvojspřeží starokladrubských vraníků vedené Josefem Pelantem táhlo historickou koňskou stříkačku a přivezlo p. Václava Čermáka s novým praporem SDH. Při slavnostním rozsvěcení vánočního stromečku 1. prosince připravil NH pro účastníky projížďky dvojspřežím běloušů a pro nejmenší svezení na poníku. Akci pořádala obec Kladruby n. L. NH a Sbor dobrovolných hasičů.

V kostele sv. Václava a Leopolda se konal 8. prosince adventní koncert. Předtím zahrála koledy před kostelem dechová hudba Josefa Pecky.

Setkání členů sdružení ESSA – European State Studs Association

proběhlo ve dnech 23. a 24. října 2023 po covidové odmlce v maďarském hřebčíně Szilvásvárad. Zúčastnil se ředitel NH Ing. Jiří Machek.

30 let jízdního oddílu Městské policie Ostrava

V sobotu 25. listopadu se konala oslava 30. let zařazení koní do policejní služby v Ostravě. V současné době používá Jízdní oddíl Městské policie Ostrava 12 starokladrubáků, a to 6 běloušů a 6 vraníků, které sedlá celkem 10 mužů a 3 ženy. Při této příležitosti byla pokřtěna kniha s názvem „Starokladrubští koně ve službách policie“ autora Dalibora Gregora.

Nová publikace o rekonstrukci knížecích stájí v Heřmanově Městci

NH Kladruby n. L. vydal novou publikaci s názvem Knížecí stáje v Heřmanově Městci pohledem stavební historie, jejímž autorem je Jan Krátký. Publikace vznikla v souvislosti s rozsáhlou rekonstrukcí (v r. 2021-2022) bývalých stájí Kinských, které v současnosti slouží jako výcvikové středisko pro mladé, vrané starokladrubáky.

Restaurování sochy sv. Donáta

V roce 2023 byla restaurována socha sv. Donáta, ochránce proti blesku a ohni, která stojí na křižovatce u silnice do Selmic. Jde o barokní sochu z roku 1728 neznámého autora, na které je patrný vliv M. B. Brauna. Restaurátorské práce proběhly v ateliéru paní MgA. Kateřiny Čihákové Myškové a přinesly zajímavá zjištění. Po očištění nepůvodního nátěru se objevil nádherný žíhaný pískovec a mezi jednotlivými spárami byl objeven fragment kapsle, ve které mohl být uložen nějaký text, ale ten se bohužel nedochoval.

Berlina Coupé

K nejstarším kočárům v NH se řadí kočár typu Berlina Coupé, který byl do sbírek NH zařazen v r. 2023. Vyroběn byl ve Vídni firmou Koller koncem 18. století. Původně byl tento typ kočárů určen pro vícespřeží. Je v atraktivní černo-červené kombinaci. Restaurování proběhlo v Ateliérech Bárta s. r. o.

Koně – objevuj svět – Encyklopedický box

Firma Albi v roce 2023 vydala nový zážitkový a vzdělávací encyklopedický box s názvem

Koně – objevuj svět. Obsahuje knihu, pexeso, modely koní a také kapitulu o starokladrubských koních. Na tvorbě se podílel i Národní hřebčín, který poskytl odborné publikace a řadu fotografií. Součástí je i dětská vstupenka do Národního hřebčína Kladruby nad Labem.

NH zrestauroval perleťový betlém a sedlo pro vysokou školu španělskou

Ke konci roku 2023 se do depozitáře NH vrátily z restaurátorských dílen historické sedlo z jelenice a perleťový betlém z poloviny 19. století. Sedlo je umístěno v galasedlovně v Heřmanově Městci, kam historicky náleží, perleťový betlém je vystaven v kladrubském zámku.

Národní hřebčín v pořadech České televize a rozhlasu

Na začátku února zavítal Český rozhlas Pardubice do Kladrub nad Labem v rámci svého pořadu Východočeské výlety. Jednou ze zastávek byl i NH. Hlavním tématem, o kterém hovořil ředitel NH byli starokladrubští koně. V pořadu vystoupili i další zaměstnanci hřebčína.

Na konci dubna navštívil zrekonstruované, nově otevřené stáje v Heřmanově Městci Český rozhlas Pardubice. Audiorozhovor seznámil posluchače s historií stájí a přiblížil prohlídkový okruh pro veřejnost. V neděli 10. září odvysílala Česká televize v pořadu Toulavá kamera tip na výlet do nově zrekonstruovaných stájí v Heřmanově Městci.

Ministr životního prostředí Petr Hladík navštívil Národní hřebčín

V rámci výjezdu do pardubického kraje navštívil dne 18. srpna 2023 ministr životního prostředí Petr Hladík Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Doprovázel ho vícehejtman Roman Línek. V Kladrubech přivítal pana ministra ředitel NH Ing. Jiří Machek a starostka obce pí. Věra Vnenčáková. Součástí návštěvy byla projížďka krajinou kočárem taženém čtyřspřežím krajinářským parkem Mošnice i krátká zastávka ve stájích.

Oslavy čtvrtého výročí zápisu kladrubské krajiny na seznam UNESCO

V pátek 22. září oslavil NH čtvrté výročí zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní na Seznam světového dědictví UNESCO. Hlavní program proběhl v Císařské jízdárně. Poté následoval doprovodný program na nádvoří hřebčína, kde byli starokladrubští koně představeni jako plemeno pro volný čas i jako pracovní koně (předvedení pod sedlem, ve voltiži, pro hipoterapii, pro jízdu v dámském sedle, pro jízdní oddíly policie i pro soutěže spřežení). Byl předveden nově zrestaurovaný kočár typu Berlina Coupé se šestispřežím. Slavnostní den uzavřel varhanní koncert v kostele sv. Václava a Leopolda.

Jednání vedoucích zaměstnanců ekonomických útvarů OSS a SPO resortu Ministerstva zemědělství ČR

Dne 24. října 2023 proběhlo pracovní jednání vedoucích pracovníků ekonomických útvarů OSS a SPO resortu Ministerstva zemědělství ČR. Organizační zajištění připravila náměstkyně ředitele pro ekonomiku a personalistiku Ing. Jaroslava Nešporová, která se jednání aktivně zúčastnila.

Rada Národního hřebčína Kladruby nad Labem

je zřízena Ministerstvem zemědělství jako dozorčí orgán. Zasedání Rady se v roce 2023 uskutečnilo v 5 termínech.

Programové a projektové financování v roce 2023

NH využívá pro investování investičních a neinvestičních akcí především zdroje programového či projektového financování a dále fond rozvoje majetku. Zdroje programového financování jsou poskytovány z rozpočtu Ministerstva zemědělství. V roce 2023 NH proinvestoval 45,74 mil. Kč. Jednalo se o rekonstrukci areálu bývalé vrátnice v Kladrubech n. L. na budoucí návštěvnické centrum ve výši 28,6 mil. Kč a o rekonstrukci historické stodoly Na Miláčku ve výši 11,5 mil. Kč. Dosud neukončená investice do nových zdrojů tepla v objektech NH – dosud proinvestováno 1,7 mil. Kč.

V rámci projektového financování NH realizuje projekt „Revitalizace krajinářského parku Mošnice v Kladrubech nad Labem – podpora biodiverzity“. Projekt je financován z Operačního programu Životního prostředí. Rok 2023 byl třetím, posledním rokem následné péče. Vynaložené náklady byly ve výši 245 tis. Kč, z toho evropská dotace ve výši 208 tis. Kč.

V roce 2023 byl schválen k financování projekt „Revitalizace historického objektu NKP Hřebčín Kladruby nad Labem – obnova stodoly „celokolny“ na obnovu historické stodoly u Kůrkova jezírka, kde v současnosti stojí plechová kůlna. Projekt se uskuteční v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2021 – 2027 a bude financován za spoluúčasti Evropské Unie.

V roce 2023 NH uspěl ve dvou žádostech o dotaci poskytovanou Ministerstvem kultury ČR v rámci Programu podpory pro památky světového dědictví. První realizovaný projekt s názvem „Krajina ceremoniálních kočárových koní z ptáčích perspektiv“ byl podpořen částkou 68 tis. Kč z celkových neinvestičních nákladů 97 tis. Kč. V rámci projektu byly vytvořeny fotografie z dronu v průběhu celého kalendářního roku.

Druhý projekt s názvem „Identifikace a pasportizace historických vodotečí“ byl podpořen dotací ve výši 296 tis. Kč z celkových neinvestičních nákladů 438 tis. Kč. Tento projekt byl realizovaný pro zajištění identifikace a pasportizace historických vodotečí, které zabezpečují odvodňování a zavodňování krajiny.

NH tvoří a využívá také fond rozvoje majetku. Byl pořízen univerzální nosič nářadí s příslušenstvím za 3,5 mil. Kč, kolový nakladač za 2,1 mil. Kč, rekonstrukce bran hlavního stájového dvora v Kladrubech n. L. ve výši 0,5 mil. Kč a napájecí cisterny na pastviny za 0,5 mil. Kč.

Nejvýznamnější investice a projekty v roce 2023

Rekonstrukce objektů vrátnice

Dlouho se připravovala rekonstrukce dvojice staveb, která sloužila dříve jako vrátnice i jako váha ve vstupních prostorách do hospodářského dvora. Původní stavby byly v průběhu 20. stol. výrazně změněny, a tak se rekonstrukce zaměřila na navrácení vzhledu z počátku 20. stol., který je poměrně detailně zachycen na historických fotografiích. Adaptací bývalých stájí (Marodestall) vzniklo v levém objektu návštěvnické centrum NH pro prezentaci památky návštěvníkům. Druhý objekt (bývalá kovárna) s pozdně barokní částí patří k nejstarším objektům v celém Národním hřebčíně. Zde byla dispozice i účel ponechán stavu před rekonstrukcí. Pouze došlo k odstranění novodobých úprav a navrácení dispozice a pohledů do období konce 19. stol. Otevření návštěvnického centra je plánováno na rok 2024. Celková proinvestovaná částka je předpokládána ve výši 34 mil. Kč.

Rekonstrukce historické pilířové stodoly Na Miláčku

V dubnu 2023 byla zahájena oprava další historické stodoly z poloviny 19. stol., a to stodoly Na Miláčku. Tato stodola byla poměrně dobře zchovalá, což dovolilo přesně

obnovit její původní vzhled. Např. na krovu stavby bylo měněno přibližně 10% prvků. Stejně tak dobře byla zachovalá omítka na jednotlivých pilířích, kterou se podařilo věrně doplnit na porušených nebo chybějících částech. Pro stavbu je typický okrový odstín vápenných omítek, daný použitím kopaného písku ze specifické lokality. Součástí opravy byla také montáž nového plotu, elektrické přípojky a realizace nových obslužných komunikací vně stavby. Dokončená stavba byla předána v listopadu 2023. Celkem bylo proinvestováno 12,8 mil. Kč.

Oprava hrazení koní

Dalším rokem postupovala průběžná výměna hrazení pastvin a prvků v krajině. Tato etapa byla zaměřena především na skupiny solitérních stromů na pastvinách (tzv. clumps) a výměnu hrazení v prostoru závodíště. V obou případech byla použita kombinace betonových prefabrikovaných sloupů s vodorovným dřevěným prvkem.

Obnova bran do stájového dvora Kladruby n. L.

V druhé polovině roku 2023 byla zahájena oprava vybraných bran do stájového dvora. Brány jsou součástí oplocení, které bylo vybudováno bývalým ředitelem Matějčkem ve třicátých letech 20. stol. V letech 2014-2015 brány prošly pouze malou úpravou a v současné době byly značně poškozené. Obnova byla provedena zároveň s doplněním nebo zesílením stávajících základů pilířů a ve vlastním pilíři bylo zhotoveno železobetonové jádro pro vyšší odolnost.

V roce 2023 byla dokončena také celková **rekonstrukce výcvikových stájí v Heřmanově Městci**, které jsou součástí NH, chovají se zde starokladrubští vraníci. Tato stavba byla nejrozsáhlejší investicí posledních dvou let a lze ji hodnotit jako zdařilou, což dokazuje několik ocenění a uznání. Investiční náklady dosáhly téměř 96 mil. Kč.

Průmysl, zemědělství a obchod

VAKO-CZ s.r.o.

Firma VAKO-CZ byla založena v roce 2003 a čerpá z mnohaletých zkušeností a praxe v oboru získaných předchozím působením zaměstnanců v jiných firmách. Ředitelství sídlí i nadále v Trnávce, kde je také provozovna. Druhá provozovna se nachází v Kladrubech n. L. Výrobní prostory, které má firma k dispozici činí 2 500 m². Manipulaci s výrobky zajišťuje mostový jeřáb, autojeřáb a vysokozdvížné vozíky. Strojní vybavení odpovídá požadavkům výrobních činností a počtu zaměstnanců. Speciální práce jsou prováděny v kooperaci tak, aby bylo možné pokrýt kompletní požadavky zákazníka. Firma se zabývá výrobou a dodávkou zakázkových

strojírenských celků, částí technologií a ocelových konstrukcí. Zabývá se také výrobou zdvihacích zařízení pro dřevozpracující průmysl. Výrobní program je v podstatě stejný jako v předchozím roce. V provozovně v Kladrubech zaměstnává 15 – 20 pracovníků, ale z kladrubských obyvatel nikoho nezaměstnává. Přes agenturu jsou zde zaměstnáni 2 Ukrajinci. Společnost realizuje projekt „Snížení energetické náročnosti technologických procesů ve společnosti VAKO-CZ s.r.o.“, který je spolufinancován z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, tedy ze zdrojů Evropské unie a státního rozpočtu ČR. Cílem projektu je pořízení nového stroje do výrobního procesu, čímž se zefektivní současný výrobní projekt a zmodernizuje se výroba. Nezanedbatelný je pozitivní vliv na životní prostředí a zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců. V roce 2023 projekt probíhá, předpokládá se jeho ukončení v druhé polovině roku 2024.

Levné sklady s. r. o. (Baseta s. r. o.)

Společnost Baseta s. r. o. zprostředkovává prodej, pronájem a výkup všech druhů nemovitostí jako jsou domy, byty, pozemky, komerční objekty, průmyslové objekty, hotely, penziony, kanceláře a sklady. Společnost provádí také investiční činnost a realizuje i vlastní projekty. V Kladrubech n. L. se jedná o skladový areál, který umožňuje pronájem skladových prostor od 60 m² až po celkový pronájem 20 000 m². K areálu náleží zpevněná plocha o celkové výměře 30 000 m². Firma zde nabízí možnost parkování, a to i pro kamiony. Areál je plně oplocený a jsou zde instalovány všechny potřebné přípojky (voda, plyn, kanalizace, telefon). V areálu se nachází nedávno zrekonstruovaná ubytovna s 350 m² podlahové plochy a přes padesát lůžek v malých pokojích. Pokoje mají přístup k sociálním zařízením. V současné době bydlí v ubytovně ukrajinští uprchlíci.

Firma Petr Beneš

Tato firma sídlí i nadále v hospodářském dvoře v prostorách bývalé žampionárny. V roce 2023 zaměstnávala 10 pracovníků z okolí. Kromě menších zakázek a oprav pro soukromníky v roce 2023 začala s rekonstrukcí kalojemu v čistírně odpadních vod v Kladrubech n. L. Práce zde ukončila v prvních měsících následujícího roku a uvedla kalojem do provozu.

Prodejna COOP

Vedoucí prodejny je pí. Marcela Samšiňáková, která zde pracuje s pí. Jitkou Vančurovou.

Ceny některých potravin v roce 2023 byly: Kč

Mléko čerstvé Bohemilk v PET lahvi 1 litr	26,90
Chléb konzumní kmínový Nopek 1,2 kg.....	44,90
Rohlík 43 g.....	2,90
Houska – Nopek 50 g.....	3,80
Mouka 1 kg Předměřická.....	19,90
Máslo Ranko 250 g.....	61,-

Lesoškolky s.r.o.

Podnik má své ředitelství i nadále v sousední obci Řečany nad Labem. Produkční plocha v Kladrubech n. L. a v obci Hlavečnick tvoří jedno středisko, jehož celková plocha školek činí 58 ha, z toho produkční plocha 48 ha. Školkařské plochy jsou o velikosti 1 až 2 ha, v nadmořské výšce 210 m n. m. Zatímco půda v Kladrubech je lehká, písčitá, ve školece Hlavečnick je půda středně těžká, vhodná pro pěstování sazenic listnáčů. Součástí vybavení školek jsou dílny a klimatizovaný sklad. Středisko též využívá 19 fóliovníků a je vybaveno základištěm pro krytokořennou sadbu. V Kladrubech n. L. se pěstuje prostokořenná lesní sadba při využití sedmiřádkové komplexní technologie a obalovaná sadba v sadbovačích technologiích „na vzduchovém polštáři“. Ve školece Hlavečnick jsou také pěstovány vánoční stromky.

Středisko v Kladrubech n. L. vede i nadále p. Radek Majerčín. Stejně jako v minulém roce je zde zaměstnáno 5 tuzemských dělníků a 4 THP. Přes agenturu bylo v roce 2023 zajištěno asi 50 zahraničních dělníků, většinou Ukrajinců a Rumunů, kterým je poskytnuto i ubytování. Naši občané o tuto práci nemají zájem. V roce 2023 se podařilo vypěstovat cca 6 milionů lesní sadby – 2 miliony prostokořenné a 4 miliony obalované sadby.

Počasí

Počasí v celé oblasti lze podrobně sledovat po jednotlivých měsících i dnech na adrese: <https://pocasi.jaroslavsmekal.cz> (počasí Kladrubské Polabí, Kladruby n. L.). Zde je také archivováno.

Leden

Teploty v lednu překonaly dosavadní záznamy. V lednu takové teplo v Česku ještě nikdy nebylo. Teplota na Nový rok (1. ledna) vystoupila odpoledne na 16°C, ráno teplota 10°C, sluníčko. Až do 3. ledna trvaly nezvykle vysoké teploty. Dne 4. ledna se mírně ochladilo, ale odpolední teploty se pohybovaly do 10°C. Rána byla chladnější

(mírně pod 0 °C). 18. ledna napadlo asi 3 cm sněhu, ale odpoledne již bylo několik stupňů nad 0. Další sníh napadl 21. ledna – asi 10 cm a sněhové přeháňky trvaly celý den. Další den přinesl také sněhovou nadílku – asi 7 cm. Odpolední teploty se pohybovaly okolo 0°C. Sníh neroztál, na loukách držel až do začátku února.

Únor

Začátkem února (3. února) déšť celý den, v podvečer silný vítr, až vichřice i v noci na 4. února. Teploty poklesly tak, že odpoledne přišla sněhová přeháňka a teploty se ráno pohybovaly do -5°C, odpoledne mírně nad 0°C. Toto ochlazení trvalo do 12. února, kdy došlo k oteplení, odpoledne až 10°C. Výraznější změny nenastaly, občas dešťová přeháňka a silný vítr. Dne 25. února přišlo silné ochlazení doprovázené sněhovými přeháňkami.

Až koncem února noční teploty klesly na - 5°C, odpolední málo přes 0°C.

Březen

Březen začal mrazivými teplotami, přes noc až -5°C, odpoledne málo přes 0 °C, některé dny sněhové přeháňky. Až 10. března došlo k oteplení, odpoledne 8°C, v noci silný vítr. Hned další den se mírně ochladilo a silný vítr trval. 15. a 16. března ranní teplota klesla na -5°C, ale odpolední vystoupila na 12.°C. Následovalo oteplení, ráno kolem 10°C, odpoledne až 15°C. Nadprůměrně teplé dny trvaly až do 26. března. Dne 27. března ochlazení, nasněžilo asi 1 cm. Sněžení pokračovalo i následující den 28. března, ale do večera sníh roztál, odpoledne byly 3°C. 30. března celé dopoledne pršelo, stejně jako 31. března, kdy pršelo celý den.

Duben

1. dubna se oteplilo na 12°C, přišla dešťová přeháňka. Další 3 dny se ochladilo mírně pod 0°C, odpoledne asi 3°C. Na -5°C klesla ranní teplota 5. března a ranní mrazíky trvaly do 13. dubna. V této době byly již některé stromy rozkvetlé. Po sérii těchto ranních mrazů rozkvetlé rostliny a květy stromů zmrzly. Celé velikonoční svátky byly ráno mrazíky, odpolední teploty do 10°C. Od 14. do 20. března byly abnormálně teplé dny, někdy teplota až 10°C. Ve dnech 21. a 22. dubna teplota vystoupila i přes 20°C. Až do 30. dubna byly teploty vysoké, až 17°C, některé dny vydatně pršelo.

Květen

Na 1. máje se dopolední teploty blížily k 0°C, ale odpolední vystoupily na 20°C. Tyto teploty se opakovaly až do 11. května. Ledoví muži (12. – 14) přinesli mírné ochlazení, ale teplota se ráno pořád pohybovala nad °C. Od 13. do 16. května dešťové přeháňky

téměř každý den, ale teplo. Ochlazení nastalo 17. května a trvalo i další den. Dne 19. května se oteplilo, ráno kolem 10°C, odpoledne 20. května až 25°C – nastal 1. letní den. Vyšší teploty trvaly až do 25. května. Další teplé dny následovaly až do 29. května, kdy teploty vystoupily až ke 30°C.

Červen

Až do 5. června bylo teplé počasí do 25°C, ale sucho, občas chladnější ráno. Déšť přišel 6. června, pršelo mírně, ale vydatně. Až do 16. června bylo teplo, pouze s jednou dešťovou přeháňkou. Tropická vedra (nad 30°C) nastala následující dny do 26. června, některé dny i tropické noci s teplotami 20°C. Teploty kolem 20°C trvaly do konce měsíce.

Červenec

Začal tropickými teplotami do 30°C, které trvaly do 14. července, ale značné sucho, pouze dvakrát dešťová přeháňka. Prudký déšť s noční bouřkou nastal 19. července a dále pokračovaly horké dny, sucho se zvýšilo. Od 26. do 30. července střídavě pršelo, teploty dosáhly 25°C. Srážkový deficit se snížil.

Srpen

První srpnové dny byly bez deště a od 5. srpna mírné ochlazení s teplotami kolem 20°C a s deštěm nebo s dešťovými přeháňkami do 10. srpna. Od 11. srpna oteplení až do 25. srpna teploty kolem 30°C, některé dny přeháňky nebo slabé mrholení. Další dny přes den déšť, koncem měsíce ochlazení do 20°C.

Září

Prvních 5 dní rána chladná, často déšť, odpoledne kolem 20°C. Výrazné oteplení 5. až 7. září, kdy odpolední teplota vystoupala ke 30°C. Třetí zářijový týden byl teplý až do 13. září nezvykle teplo, ale sucho. Až do konce září trvalo abnormálně teplé počasí.

Říjen

Začátkem října pokračuje teplé počasí, v týdnu od 2. do 8. října pršelo pouze 1x. Vytrvalý déšť celý den nastal 9. října, ale dále pokračovaly teplé dny, kdy teploty dosáhly i 26°C. Ve dnech 16. – 22. října pokračuje teplo a několikrát mírně pršelo. V období 19. – 20. října se odpolední teploty pohybovaly ke 20°C, ale 2x ráno přišel

mráz -5°C. Až do konce října se udrželo teplé počasí nad normálem (kolem 15°C) a několikrát pršelo.

Listopad

První listopadový den byl teplý, zatímco 2. listopadu celý den pršelo. Od následujícího dne opět teplo, sluníčko, odpoledne nad 10°C – udrželo se do 9. listopadu. Obvyklé listopadové počasí následovalo až do 27. listopadu, kdy napadl první sněhový poprašek, který přes den roztál. Následujícího dne přišlo vydatnější sněžení, ochlazení, ale přes den opět sníh roztál. Dne 29. listopadu sněžilo celé dopoledne a teplota klesla na odpolední -1°C. Následující dny sníh roztál.

Prosinec

Druhý prosincový den napadl jemný poprašek sněhu. 3. prosince přišla sněhová kalamita, napadlo asi 20 cm sněhu, teplota 1 až 2°C. Další den mírné sněhové přeháňky s teplotou 0°C, sníh netaje, leží. 5. prosince přišla obleva na 0°C a nastalo další dny neobvyklé teplo 8 – 10°C, ráno mírný mráz. Následovalo obvyklé prosincové počasí. Dne 21. prosince k večeru pršelo. V noci 21. – 22. prosince v noci velmi silný vítr, silně foukalo přes den i 22. prosince a během noci napadla sněhová pokrývka. 23. prosince celý den sněžilo, napadlo asi 5 cm sněhu, ale k večeru začal tát, takže na Štědrý den roztál úplně a Vánoce byly „na blátě“. Až do konce roku trvalo nadprůměrné teplo s občasnými přeháňkami.

RŮZNÉ

Nehoda při mezinárodních závodech spřežení Rudolfův pohár (20. - 23. dubna 2023)

Třetí, závěrečný den mezinárodních závodů spřežení Rudolfův pohár, došlo při parkuru dvojspřeží k mimořádné nehodě. Jednou z překážek parkuru byl dřevěný mostek, který měli závodníci se svými koňmi rychle přejet. Když na tuto překážku vjížděl p. Jaroslav Petřek se svým dvojspřežím, zachytil kočárem za levé zábradlí mostku, utrl jej a kočár se převrátil. Spolujezdkyně vypadla a za malý okamžik vypadl z kozlíku i kočí. Splašení koně běželi dál po pastvině k východu louky č. 36 a kočár vláčeli za sebou. Jízdou po nerovném terénu se kočár postavil na kola a než stačil kdokoliv zareagovat, koně vyletěli na silnici. Nikde nebyla odpovídající zábrana, která by je odklonila nebo zpomalila. Umělohmotné pásky, které zde byly instalovány, byly okamžitě přetřhány. Když koně vyběhli na silnici, postavený kočár (respektive zbytky

kočáru) značně rachotil, což je zřejmě ještě více poplašilo. Na křižovatce na Kolesa zahnuli do vesnice a nekontrolovaně velice rychle letěli směrem k Semínským vratům. Na silnici byl v té chvíli povoz s hnojem, do kterého byli zapřaženi hřebci. Jeli po pravé straně silnice do Semína. Po levé straně jela v tomto okamžiku pí. Věra Jelínková osobním autem. Když viděla letící koně bez kočího, zastavila. Vyděšení koně se nemohli na silnici vyhnout, protože zde nebylo místo, a tak najeli čelně na osobní auto a chtěli jej přeskočit i s kočárem. Na levé straně od řidiče rozbili přední sklo, blatníky, kapotu, dostali se na střechu auta i s kočárem a poté spadli za autem na silnici a zůstali ležet. Mezitím někteří zaměstnanci hřebčina a někteří účastníci závodů (p.Jirgala) rychle nasedli do aut a jeli za kočárem. U nehody byli za několik okamžiků, vypřáhli ležící koně a postavili je. Jeden z koní měl roztrženou kůži na plecích, byli v šoku, ale fatální úraz neutrpěli. Paní Věra Jelínková, která seděla v autě, uvedla, že nikdy v životě neviděla tak vyděšený výraz v očích koní. Sama až na několik pohmožděnin přežila náraz bez zranění. Odmítla odvoz do nemocnice, ale byla v těžkém šoku. Ještě po měsících nemohla spát a stále viděla vyděšené koně a nehodu znovu prožívala. Auto, ve kterém jela, je značně poškozené, nepojízdné, nevyplatí se jej opravovat a bude odvezeno do šrotu. Náhradu škody nikdo z účastníků (p. Petřek a NH Kladruby n. L.) nechtěl dohodou uhradit, a tak se případem bude zabývat soud.

Poznámka kronikáře

Hospodářská situace se v roce 2023 stabilizovala a dle médií se inflace koncem roku pohybovala kolem 7%. Poněkud poklesly ceny elektřiny i plynu, ale navýšené ceny potravin v mnoha případech přetrvaly a poklesly jen minimálně. Navýšené ceny zůstávají dále u ovoce a zeleniny i pohonných hmot.

Zapsala: PhDr.Helena Čedíková
kronikářka